

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Uurwerktechniek

Kwalificaties

- » **Allround uurwerktechnicus**
- » **Uurwerktechnisch designer**
- » **Uurwerktechnisch luxury specialist**
- » **Uurwerktechnisch restauratiespecialist**

Versie

Gewijzigd 2024

Geldig vanaf

01-08-2024

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer Specialistisch vakmanschap
Op: 13-09-2023

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	5
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	6
<u>13. Aanvullende informatie</u>	6
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Uurwerktechniek is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [BCP Uurwerktechnicus](#)
- [Addendum bij BCP Uurwerktechniek](#)
- [BCP Uurwerktechniek](#)
- [Ondernemerschap](#)
- [Eindrapport Arbeidsmarktverkenning Uurwerktechniek 2022](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=4>

3. Arbeidsmarktinformatie

In het meest recente peiljaar (2022) bestond de uurwerkmakersbranche uit 314 ondernemingen gespecialiseerd in de reparatie van horloges en/of klokken. Deze ondernemingen zijn onder te verdelen in kleinwerkspecialisten (140 bedrijven), grootwerkspecialisten (60 bedrijven) en uurwerkherstellers (gemengd bedrijf, 93 bedrijven). Uurwerkherstellers (gemengd bedrijf) voeren werkzaamheden uit aan zowel kleinwerk als grootwerk.

Binnen de genoemde ondernemingen zijn 580 werkzame personen actief. Het merendeel van de werkzame personen werkt als zzp-er (75% van de ondernemingen zijn zzp-bedrijven). Dat betekent dat de ruimte op de arbeidsmarkt niet alleen gevormd wordt door vacatures.

De situatie op de arbeidsmarkt in de uurwerkmakersbranche is de afgelopen jaren niet wezenlijk veranderd. Het gemiddeld aantal fte per bedrijf is de laatste tien jaar gestegen van 1,31 fte naar 1,85 fte. Daardoor biedt de branche in 2022 aan meer mensen werk dan in 2012. Met een tamelijk vergrijsde branche is er voor de goedopgeleide en gediplomeerde medewerker uurwerktechniek / uurwerktechnicus voldoende ruimte op de markt (loondienst of zelfstandig ondernemer).

SBB publiceert regelmatig actuele gegevens over kans op werk en kans op stage/leerbaan van alle kwalificaties. Zie daarvoor <https://www.s-bb.nl/kans>.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Niet van toepassing

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Merken bewegen meer richting exclusiviteit. De merken worden meer beschermend. Niet iedereen mag zomaar uurwerken van een bepaald merk repareren. Het komt dan ook steeds vaker voor dat een medewerker uurwerktechniek/ uurwerktechnicus bij een merk zelf gaat werken ofwel dat deze een accreditatie krijgt om met een bepaald merk te mogen werken.

Er is ook een ontwikkeling gaande rondom het zoeken en bestellen van onderdelen. Doordat onderdelen steeds lastiger te krijgen zijn, moet de uurwerktechnicus de weg kennen in het (online) netwerk en hier onderdelen kunnen bestellen. Indien nodig moet de uurwerktechnicus zelf onderdelen kunnen vervaardigen.

Doordat er steeds meer productinformatie beschikbaar is op het internet, zijn consumenten beter geïnformeerd over uurwerken. Hierdoor stellen zij meer eisen (bijvoorbeeld m.b.t. duurzaamheid) en kunnen deze eisen beter onderbouwen dan voorheen. Dit zal in de toekomst verder blijven toenemen. Uurwerktechnici zullen daarom steeds beter op de hoogte zijn van de producten en technologieën en de informatie duidelijk kunnen uitleggen aan de klant.

Er zijn ontwikkelingen op het gebied van CAD/CAM, snijtechnieken (laser), freestechneken, hardingstechnieken, materiaallegeringen, conserveringstechnieken, smeermiddelen en dergelijke, waardoor er voor mechanische horloges en klokken nieuwe mogelijkheden ontstaan. Uurwerktechnici zullen daarom steeds op de hoogte moeten blijven van de ontwikkelingen op hun vakgebied. Ook leveranciers stellen eisen aan de actualiteit van de vakbekwaamheid.

Ook horloges en klokken behoren tot het cultureel erfgoed. De belangstelling voor conservering en restauratie van uurwerken neemt toe. Ter bescherming van het cultureel erfgoed worden steeds vaker gezamenlijke afspraken gemaakt. Medewerkers uurwerktechniek/ uurwerktechnici die zich specialiseren in restauratie hebben uitgebreide kennis nodig van de historie en eigenschappen van de uurwerken. Zij moeten een goede (ethische) afweging maken wel of niet in te grijpen in het object en ervoor zorgen dat veranderingen terug kunnen worden gedraaid. Overhaaste en verkeerde beslissingen leiden tot onherstelbare schade. Daarom moeten zij overleggen met deskundigen. De medewerker uurwerktechniek/ uurwerktechnicus maken gebruik van zowel traditionele manuele technieken als moderne computergestuurde technieken.

5. Beroepsvereisten

N.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Allround uurwerktechnicus

Nee

Uurwerktechnisch designer

Nee

Uurwerktechnisch luxury specialist

Nee

Uurwerktechnisch restauratiespecialist

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

In het kwalificatiedossier is specifiek genoemd dat de beginnend beroepsbeoefenaar brede kennis moet hebben van gangbare vaktermen in het Engels. Dit is extra vakspecifieke woordenschatkennis nodig bij kerntaak 1 van niveau 3, de basis. Het betreft hier geen vaardigheid (zoals begrijpend lezen of gesprekken voeren), maar woordenschatkennis; het gaat enkel om het kennen van vakspecifieke termen in het Engels in een werkomgeving waar de voertaal Nederlands is.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De Allround uurwerktechnicus kan zich na het behalen van zijn diploma verder ontwikkelen in verschillende richtingen. De Allround uurwerktechnicus kan zich specialiseren in de richting van klokken of horloges en zich richten op het repareren of restaureren van meer complexe uurwerken. De Allround uurwerktechnicus kan zich als zelfstandig onder-nemer vestigen of binnen een bedrijf doorgroeien naar een leidinggevende of management functie. Ook kunnen Allround uurwerktechnici hun eigen winkel beginnen met werkplaats/atelier en zich verder ontwikkelen op het commerciële vlak (bijvoorbeeld als juwelier of vertegenwoordiger). Daarnaast kan de Allround uurwerktechnicus terecht in aanverwante fijnmechanische sectoren, zoals de vliegtuigindustrie of het vervaardigen van medische of optische instrumenten, vaak na bedrijfsspecifieke training. Er zijn na het behalen van het diploma ook vervolgopleidingen mogelijk. Een mogelijkheid is het volgen van gespecialiseerde uurwerkopleidingen (bijvoorbeeld Wostep). Een andere mogelijkheid is doorstroom naar HBO-opleidingen gericht op fijnmechanische technieken zoals binnen bepaalde uitstromen binnen HBO Werktuigbouwkunde.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud en beheer	Onderhouden en beheren van het kwalificatiedossier	SBB i.s.m. onderwijs en bedrijfsleven	Vanaf het moment van vaststelling door de minister van OCW ten minste een keer in de vijf jaar
Keuzedelen	Ontwikkeling, koppeling en onderhoud van keuzedelen	SBB i.s.m. onderwijs en bedrijfsleven	Vanaf moment van vaststelling door de minister van OCW

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
-----------	---	--------------

Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen	x	Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Op basis van nieuw beschikbare beroepeninformatie en verschuivingen in de branche zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

Kwalificaties

- De niveau 4 kwalificatie Uurwerktechnisch designer is toegevoegd (P2).
- De niveau 4 kwalificatie Uurwerktechnisch luxury specialist is toegevoegd (P3).
- De niveau 4 kwalificatie Uurwerktechnisch reparatiespecialist is toegevoegd (P4).

Kerntaken en werkprocessen

De indeling van kerntaken en werkprocessen is flink gewijzigd:

Oude situatie:

- B1-K1 Repareert uurwerken
- P2-K1 Geeft als vakman invulling aan zijn ondernemerschap
- P2-K2 Neemt reparatieopdrachten aan

Nieuwe situatie:

- B1-K1 Repareert en onderhoudt uurwerken
- B1-K2 Voert commercieel traject uit
- P2-K1 Onderneemt als uurwerktechnisch designer
- P2-K2 Ontwikkelt en ontwerpt uurwerkonderdelen
- P3-K1 Onderneemt als uurwerktechnisch luxury specialist
- P3-K2 Verleent service in het luxe segment
- P4-K1 Onderneemt als uurwerktechnisch restauratiespecialist
- P4-K2 Restaureert en/of conserveert complexe en bijzondere uurwerken

De profielkerntaak P1-K1 Geeft als vakman invulling aan zijn ondernemerschap is komen te vervallen. In plaats daarvan zijn er drie nieuwe profielen in het dossier opgenomen, waarbij het ondernemerschap op maat is geformuleerd voor ieder apart profieldeel. De profielkerntaak P2-K2 Neemt reparatieopdrachten aan is komen te vervallen en is deels opgenomen in de nieuwe basiskerntaak B1-K2 Voert commercieel traject uit.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Uurwerktechniek (gewijzigd 2023) is ontwikkeld in opdracht van de sectorkamer Specialistisch vakmanschap van SBB, op advies van marktsegment Creatief Vakmanschap.

Tijdens het ontwikkeltraject is dit dossier geëvalueerd en geactualiseerd met representatieve vertegenwoordiging uit de branche namens de Federatie Goud & Zilver (FGZ) en met vertegenwoordigers uit het onderwijs namens de Vakschool Schoonhoven (Zadkine).

12. Verblijfsduur 4 jarig

Binnen het kwalificatiedossier Uurwerktechniek is de nominale studieduur voor de profielen op niveau 4 (Uurwerktechnisch designer, Uurwerktechnisch luxury specialist, Uurwerktechnisch restauratiespecialist).

Om deze kwalificaties te behalen is 4 jaar nodig. Het ontwikkelen van het ondernemerschap, alsmede het vakmanschap op specialistisch niveau is een langdurig proces en kost ten minste 4 jaar. De praktische vaardigheden zijn complex. Ook de theorie rond tijdmeting en het toepassen van deze theorie in het uurwerk is complex en kost tijd om te ontwikkelen.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.